

ירושלים, אוגוסט 2021
אב-אלול תשפ"א

הגיע הזמן להשקיע במניעה!

בעולם שבו אחת מתוך שלוש נשים חוות פגיעה מינית וכל אישה באשר היא חווה הטרדות מיניות לאורך חייה, השקעה במניעה ראשונית של אלימות כלפי נשים ונערות היא צו השעה.

- על פי דו"ח מבקר המדינה בנושא "ההתמודדות עם תופעת האלימות בין בני זוג" (30.6.2021), "אף שבכוחן של פעולות הסברה ומניעה ראשונית להפחית את היקף תופעת האלימות בין בני זוג ולצמצם את המשאבים המושקעים בהתמודדות עימה, התקציב של משרד הרווחה ושל הרשות למאבק באלימות למניעת התופעה הוא כ-1.4% מהתקציב המוקצה למניעה שלישונית של התופעה (כליאה של עברייני אלימות במשפחה והגנה על הנשים באמצעות המקלטים)."

- החקיקה הקיימת כיום בתחום מניעת אלימות כלפי נשים בכלל והטרדה מינית בפרט נסמכת על הרתעה של הציבור כאמצעי למניעת אלימות. אלא שע"פי דוח מבקר המדינה בעניין יישום החוק למניעת הטרדה מינית (4.5.20), **הרתעה זו לא משיגה את מטרתה באופן אפקטיבי.**

- מניעה אפקטיבית של מקרי אלימות כלפי נשים מחייבת להקנות למי שעלולות להיות מטרה לאלימות כישורים לזיהוי מצבי סיכון, ולספק להן כלים להצבת גבולות אישיים ברורים ובמקרה הצורך לדווח על הטרדה או פגיעה. **אנו קוראות להקצות משאבים לאומיים ולקבוע הסדרים רגולטוריים שישימו דגש משמעותי על הקניית כלים למניעה** כערוץ מרכזי למניעת אלימות כלפי נשים, ובפרט על הקניית מיומנויות לזיהוי מצבי סיכון ולהצבת גבולות ביעילות ובביטחון, כבסיס למניעת אלימות.

- חשוב לזכור! מניעה ראשונית של אלימות תתבטא בחיסכון של נזק בשווי מיליארדי שקלים מרבבות נפגעות אלימות בישראל – נזק המתבטא בצורך בטיפולים רפואיים ונפשיים, בצורך בעזרת צד שלישי, בהפסד ימי עבודה ושכר, באובדן כושר השתכרות ועוד. מדובר בנזק אותו נושאות נפגעות אלימות למשך שנים ארוכות ממועד הפגיעה, ואשר משפיע ממשיך על המשק הישראלי.

הכל מתחיל בחינוך

- כשם שאירועי אלימות על בסיס מגדר מתחילים כבר בגיל הילדות, כך גם המרחב הראשון בו יש להקנות כלים ומיומנויות לזיהוי מצבי סיכון ולמניעת אלימות הוא המרחב הבית ספרי. כך בדו"ח מבקר המדינה בעניין יישום החוק למניעת הטרדה מינית (4.5.20) קבע המבקר כי למשרד החינוך **חובה מוגברת** "להטמיע במערכת החינוך ערכים של כבוד האדם המכוונים למניעה מראש של הטרדות מיניות... להקנות כלים להתמודדות עם הטרדות מיניות ולחנך כנגד תופעה חברתית זו כבר בגיל הילדות, כדי ליצור חברה בוגרת מתוקנת ומכבדת".

- חשוב להדגיש שחינוך אפקטיבי מגיל צעיר לכיבוד גבולות אישיים ולמניעת אלימות כלפי נשים ונערות יביא הן למניעה ראשונית של פגיעות אשר היו מתרחשות בעתיד, והן למניעה שניונית, ולשיקום של תלמידות מערכת החינוך אשר כבר נפגעו באלימות על בסיס מגדר בחייהן ולשיקומן. תלמידות ותלמידים אשר למדו להציב גבולות בביטחון, לזהות מקרים המסכנים אותם ולדווח לגורם מוסמך ומהימן, יגדלו להיות אזרחיות ואזרחים אשר לא יבליגו על מקרי הטרדה ואלימות כלפי נשים באקדמיה, במקום עבודתם, ובמרחב הציבורי.

מסיבות אלה אנו קוראות לקבוע הסדרים רגולטוריים בשיתוף משרד החינוך ולהקצות משאבים ייעודיים למניעת אלימות מבוססת מגדר המיועדים למערכת החינוך, ואשר לוקחים בחשבון את יעילותו המוכחת של חינוך למניעת אלימות באמצעות הקניית כלים לזיהוי מצבי הטרדה ולעצירה בפועל של מצבים בלתי רצויים ביעילות ובביטחון. לעניין זה נפנה לנייר עמדה שהגישה עמותת אל הלב למשרד החינוך יחד עם עמותת לתת פה ועם הלובי למלחמה באלימות מינית בישראל בנושא: "צורך בוער בהסדרת החינוך למוגנות מינית בישראל".

בכבוד רב,

עדי וימר,
מנכ"לית